

BIJZZZZONDERE HOTELGASTEN

Wat is er aan de hand?

Het gaat niet goed met de bij. Onderzoek toont aan dat de bijenpopulaties wereldwijd achteruitgaan. De oorzaken zijn divers en momenteel nog onderwerp van discussie: versnippering van de natuur, het gebruik van herbiciden, monoculturen in land- en tuinbouw, parasieten, het weer, ...

Hoe zit het in elkaar?

De leerlingen onderzoeken het verschil tussen de bij, de wesp, de hommelmel, en de zweefvlieg. Ze onderzoeken de verschillende biotopen, hoe ze leven, hun nut voor de mens, maar ook de bedreigingen waarmee deze diertjes kampen. Ze gaan op zoek naar oplossingen om hen te beschermen.

Onderstaande onderzoeksvragen kunnen prikkelen om op onderzoek uit te gaan.

Over mezelf

- Wie lust er graag honing? Waarom wel/niet?
- Waar komt honing vandaan? Wie maakt die dan?
- Zou er over de hele wereld honing te vinden zijn?
- Was er vroeger ook al honing?
- Wie is er al eens door een bij/wesp/hommel gestoken? Hoe kwam dat?
- Hoe komt het dat sommige mensen hierop allergisch reageren?
- ...

Natuur

- Hoe ziet een bij er uit? Wat is het verschil met een wesp/hommel/zweefvlieg?
- Zouden er verschillende soorten zijn? In Vlaanderen/België/Europa/de wereld?
- Wat eten bijen/wespen/hommels/zweefvliegen?
- Waar wonen ze?
- Wat is er aan de hand met de bij? Is dat alleen hier of ook elders?
- Waarom zijn in het bijzonder bijen (maar bij uitbreiding alle insecten) zo belangrijk?
- Kunnen we ze beschermen? Hoe dan?
- ...

Techniek

- Zou de bij/wesp/hommel/zweefvlieg ook op onze school (kunnen) leven?
- Zo ja, waar dan? In de zon/schaduw/halfschaduw? Of maakt dat niet uit?
- Kunnen we zelf iets bouwen waarin ze kunnen wonen?
- Hoe moet dat er dan uitzien? We maken een plan (op schaal)
- Welke materialen hebben we hiervoor nodig?
- Waar gaan we die materialen halen?
- Hoe zit dat met hout? Van waar (welk land) komt het?
- Moeten we het hout beschermen (tegen regen)? Hoe dan?
- Hoe zorgen we ervoor dat het hotel stevig in elkaar zit (en bv. niet kan omvallen)?
- ...

Wist je dat ... er alleen al in Vlaanderen bijna 350 soorten wilde bijen en hommels leven?

Wat gaan WIJ er aan doen?

Leerlingen (en leerkrachten) worden uitgedaagd om een heus insectenhotel te bouwen. Het hotel moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Stevig zijn
- Op de juiste plaats staan (zon, halfschaduw, schaduw)
- Er moeten verschillende (soorten) insecten in kunnen wonen
- Gemaakt zijn van niet-giftige materialen (anders worden de diertjes ziek!)
- Voedsel (nectarplanten) voor de bewoners voorzien

duurzame
school
straffe
school

MOS

Wie doet mee? Wie kan helpen?

Ga op zoek naar 'experten' die kunnen helpen om de uitdaging tot een goed einde te brengen.

- Elke klas kan op haar niveau de expertise inbrengen (plan tekenen, naar de houthandel gaan, het hotel bouwen, het hotel opvullen, ...).
- De plaatselijke [imker\(afdeling\)](#)
- De plaatselijke afdeling van [Natuurpunt](#) en/of [Velt](#)
- De schrijnwerker, houthandelaar, metsers, doe-het-zelf-zaak, ...
- En uiteraard handige mama's, papa's, oma's en opa's!

Iedereen mag het weten!

- Een (klas)pop en/of toneeltje is altijd handig om het thema op een leuke manier aan te brengen. Laat deze best regelmatig terugkomen, zodat het thema in de school blijft leven.
- Er bestaan nogal wat misverstanden over bijen, wespen, hommels, en zweefvliegen. Ze worden niet zelden met elkaar verward en beschouwd als lastig en stekend. Organiseer, alleen al om vooroordelen en negatieve reacties te vermijden, een informatiemoment voor (groot)ouders. Laat de leerlingen hun onderzoekswerk aan hen voorstellen.
- Teken het bouwplan levensgroot uit en hang het aan de toegang van de school. Laat op een creatieve manier zien welke diertjes mogen worden verwacht.
- Maak de plannen bekend binnen de scholengroep (en/of aan andere scholen waarmee je contact hebt). Wissel eventuele ervaringen uit.
- Huldig het insectenhotel/de toren/het huis met veel bombarie in. Nodig daarbij (groot)ouders, notabelen, en de pers uit. Maak er een MOS-feest van!
- Het hotel is bewoond! Tof! Vergeet niet om dit via brede kanalen aan iedereen te communiceren. Vertel iets over de beestjes die er hun intrek hebben genomen.
- Een (door de leerlingen) leuk ontworpen informatiebord dat bij het hotel geplaatst wordt, met toffe tekeningen en/of foto's van de bewoners, nodigt uit tot lezen. Via diverse kanalen zijn hier onder voorwaarden zelfs subsidies voor te verkrijgen!

Wat ik niet wist

[FSC](#)-gelabeld, alsook [PEFC](#)-gelabeld hout is hout uit duurzaam beheerde bossen. Het hout kan zowel uit Europese als niet-Europese bossen afkomstig zijn.

Extra uitdaging (voor de durvers!)

- Ga een samenwerking aan met een plaatselijke imker, bouw zelf je eigen bijenkast, en oogst echte schoolhoning.
- Start een mini-onderneming (inclusief boekhouding!), ontwerp en maak etiketten, en verkoop de honing.

Aanknoping met ODET

Afhankelijk van de linken die bij het lesgeven worden gemaakt kunnen ODET's uit verschillende leergebieden en leerdomeinen aan bod komen.

Wiskunde

Taal

ICT

Brongebruik

Muzische vorming

W.O.:

Mens – Maatschappij – Ruimte – Tijd

Natuur: 1.1 – 1.2 – 1.3 – 1.4 – 1.5 – 1.6 – 1.14 – 1.22 – 1.23 – 1.24 – 1.25 – 1.26

Techniek: 2.1 – 2.2 – 2.3 – 2.4 – 2.5 – 2.6 – 2.7 – 2.8 – 2.9 – 2.10 – 2.11 – 2.12 – 2.13 – 2.14 – 2.15 – 2.16 – 2.17 – 2.18

**duurzame
school
straffe
school**

MOS

www.natuurpunt.be/nl/biodiversiteit/ongewervelden/wilde-bijen_1789.aspx

www.levedebijen.be/Bijen/nl/home_597.aspx

Google 'Insectenhotel' en vind tal van leuke voorbeelden!

www.natuurpunt.be/uploads/Vereniging/campagnes/beelden/bijenhotel/ecologische_tuintips_voor_wilde_bijen_1.pdf

www.plantvanhier.be

www.alterias.be/nl/lijst-van-invasieve-en-alternatieve-planten/alternatieve-planten

DEPARTEMENT
LEEFMILIEU,
NATUUR &
ENERGIE

Provincie
Antwerpen

provincie
Limburg

PROVINCIE
VLAAMS • BRABANT

Provincie
Oost-Vlaanderen
Voor ieder van ons

VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSCO
MMISSIE

west-vlaanderen
de gedreven provincie